

آموزش گیتار کلاسیک
دوره‌ی ابتدایی تا متوسطه
نوشته‌ی لیلی افشار

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور
تهران، پل چوبی، خیابان حقوقی، شماره‌ی ۴۲، طبقه‌ی همکف
کدپستی ۱۶۱۱۹۷۵۵۱۶
تلفن: ۷۷۵۰۲۴۰۰
www.mahoor.com
info@mahoor.com

آموزش گیتار کلاسیک
دوره‌ی ابتدایی تا متوسطه

نوشته‌ی
لیلی افشار

طرح جلد: سیاوش یعقوبی
نُت‌نگار: نریمان امینیان
حروف‌نگار و صفحه‌آرا: حمید قربان‌جو
چاپ ششم: ۱۴۰۱
تعداد: ۲۰۰۰ جلد
لیتوگرافی: کارا
چاپ و صحافی: کهنموتی‌زاده

© حق چاپ محفوظ است

شابم: ۸-۲۷-۸۰۲۶۰۴-۰۰-۹۷۹-۰-۸۰۲۶۰۴-۲۷-۸ ISMN: 979-0-802604-27-8

فهرست

مقدمه ۷

فصل اول: آشنایی مقدماتی با ساز

انتخاب گیتار ۱۰
عوامل نت خوانی ۱۴
روش آسان پیدا کردن نتها بر روی گیتار ۲۰
جدول فرتها ۲۱
تکنیک حفظ کردن فرتها ۲۲
کوک کردن گیتار ۲۳

فصل دوم: مبانی نظری

فواصل ۲۶
ریتم ۳۰
سکوتها ۳۴
میزان ۳۵
علائم اختصاری ۳۷

فصل سوم: طرز گرفتن گیتار و وضعیت دستها

طرز نشستن با گیتار ۴۲
دست راست ۴۳
حالت دست راست ۴۴
ناخنهای دست راست و طرز استفاده از سوهان و سمبادهی مخصوص ۴۶
تمرینهای نرمش دست راست ۴۹
حالت دست چپ ۵۲

فصل چهارم: مبانی اجرا

۵۶	جمله‌بندی
۵۸	انگشت شست (p) در تکنیک تیراندو
۶۰	تکنیک آپویاندو
۷۴	خفه کردن صدا
۷۵	خط اتحاد
۸۰	آپویاندو با im همراه با p در باس
۸۶	تکنیک تیراندو

فصل پنجم: گام

۱۱۶	آشنایی با گام‌ها
۱۲۶	علامات ترکیبی
۱۳۰	تکنیک کاشتن: تمرین کاشتن در گام کروماتیک با im و با p
۱۳۳	گام‌های ماژور با استفاده از پنج الگو

فصل ششم: آکورد

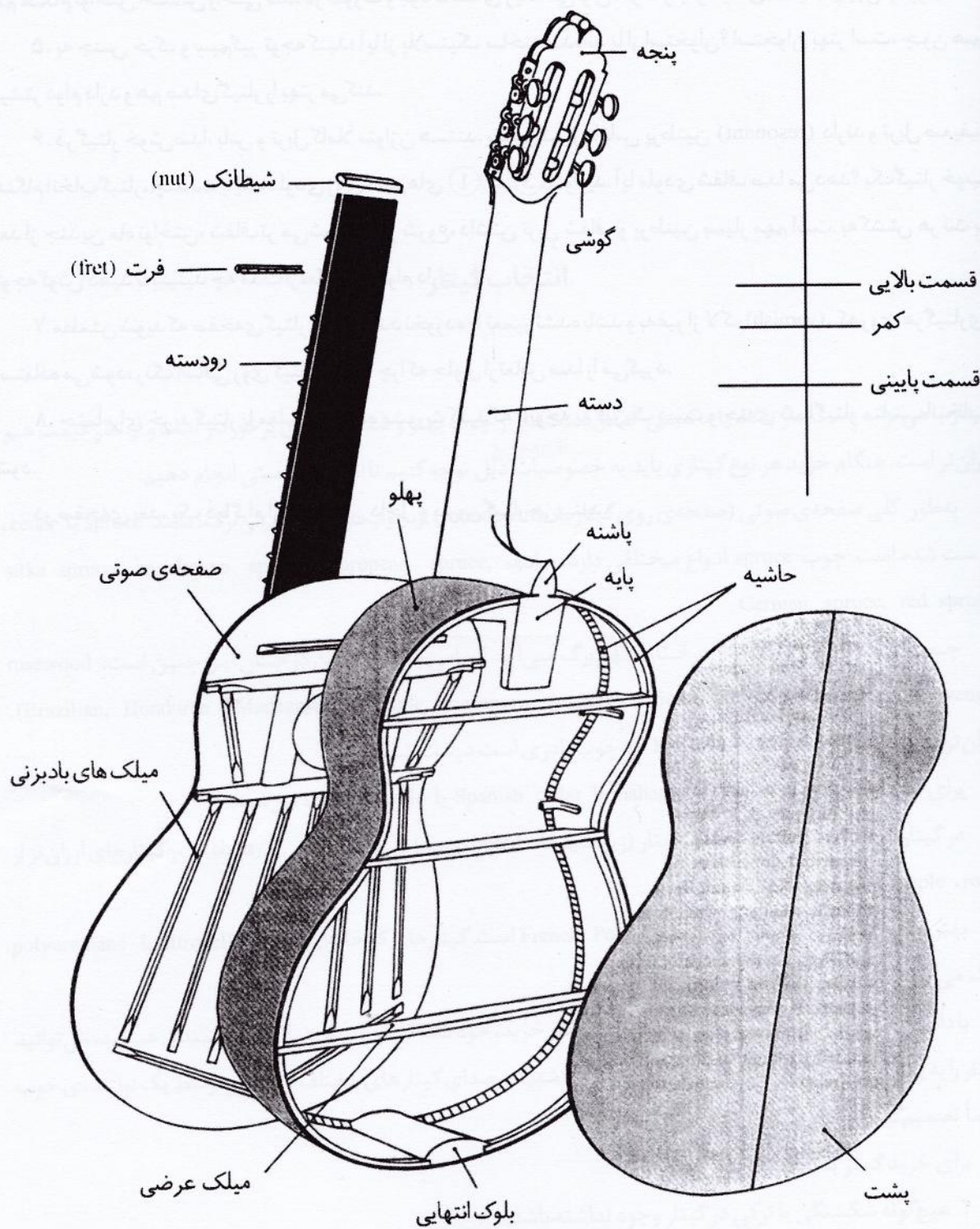
۱۳۸	آکورد
۱۴۷	تکنیک آرپژ

فصل هفتم: چند تکنیک خاص

۱۷۴	تکنیک لگاتو
۱۸۴	تمرینات روزمره‌ی لگاتو
۱۸۵	تکنیک باره
۱۹۳	قطعات با استفاده از لگاتو و خط اتحاد

فصل هشتم: هم‌نوازی

۲۰۲	فوائد هم‌نوازی
۲۲۲	فهرست قطعات سی‌دی

در بین نت‌های این دو مثال نت‌های دیگری هم وجود دارند که از علامت‌های دیز (#) و بمل (b) در طرف چپ آنها استفاده شده است. مثلاً:

متوجه باشید که این علامات در همان جایی که نت‌ها بر روی خط حامل قرار گرفته‌اند نوشته شده‌اند. مثلاً:

دیز یا sharp (#): نت را نیم پرده بالا می‌برد.

دوبل دیز یا double-sharp (x): نت را یک پرده بالا می‌برد.

بمل یا flat (b): نت را نیم پرده پایین می‌آورد.

دوبل بمل یا double-flat (bb): نت را یک پرده پایین می‌آورد.

بکار یا natural (n): نت دیز یا دوبل دیز را نیم پرده پایین می‌آورد یا نت بمل و دوبل بمل را نیم پرده بالا می‌برد.

در مثال ذیل، که از نت دو تا دو نوشته شده است، می‌توان پرده‌ها و نیم پرده‌ها را مشاهده کرد. توجه کنید که بین نت می و فا و بین نت سی و دو نیم پرده وجود دارد و بین آنها از علامت دیز استفاده نمی‌شود، ولی بین سایر نت‌ها از علامت دیز استفاده می‌شود.

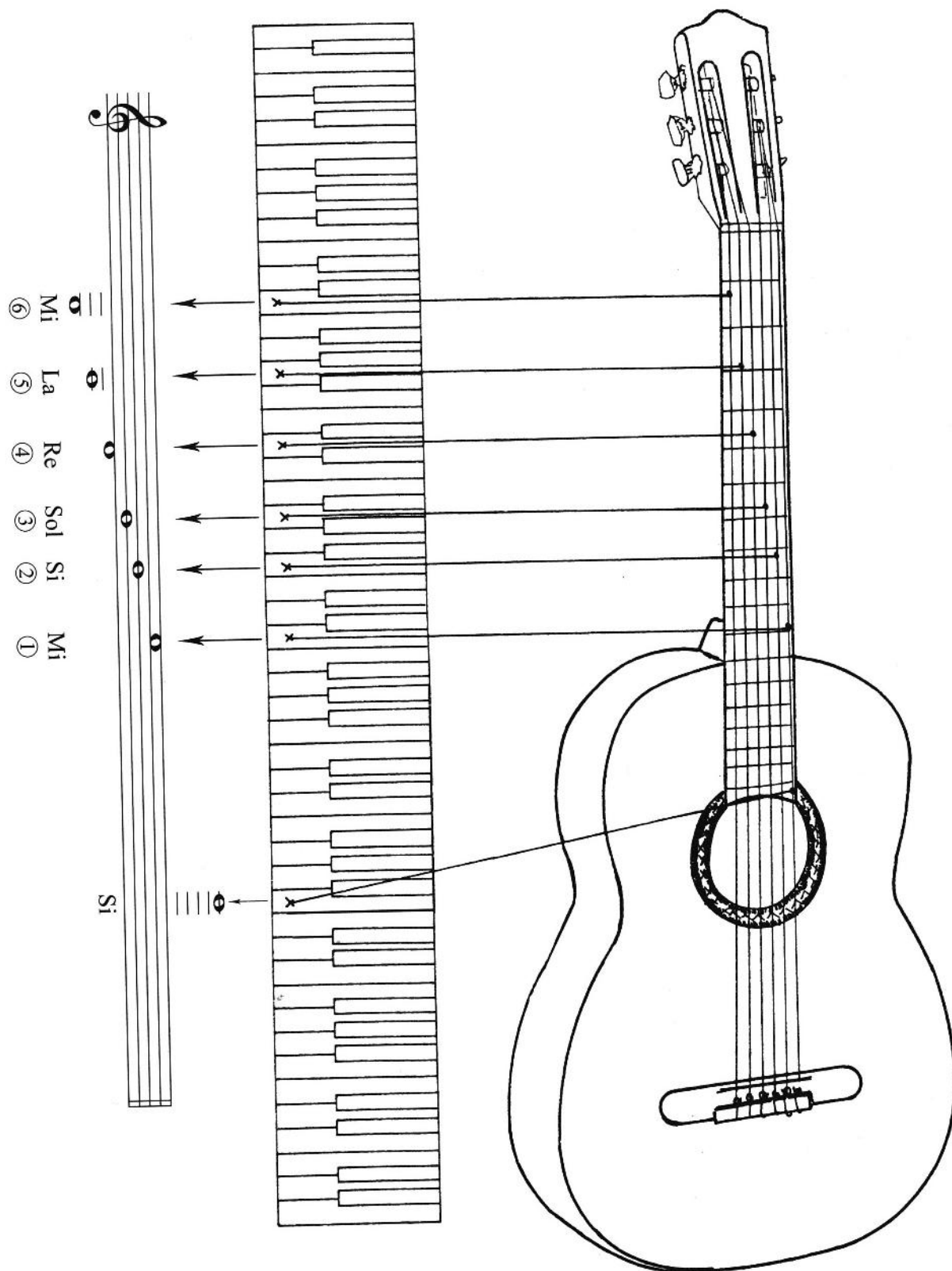
دسته‌ی گیتار به نیم پرده‌های مساوی تقسیم شده است و با حرکت از یک فرت (میلک‌های عمودی روی دسته‌ی گیتار که

«فرت» نامیده می‌شوند؛ نک. شکل صفحه‌ی ۱۰) به فرت بعدی نیم پرده بالاتر یا پایین‌تر می‌رویم.

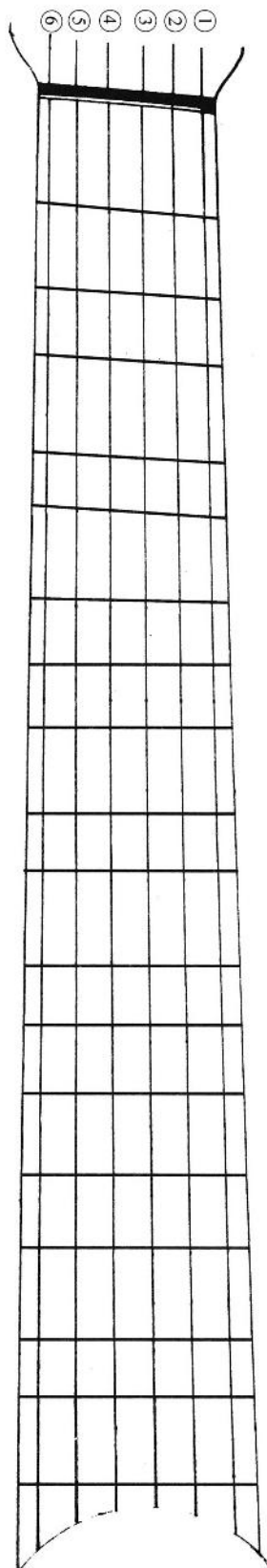
نت‌های دیزدار را می‌توان با بمل هم نوشت، در چنین حالتی این نت‌ها را نت‌های مترادف یا آنارمُنیک (enharmonic)

می‌خوانند. برای مثال، فادیز همان سل بمل است، یا دودیز همان ر بمل است و غیره.

سیم‌های آزاد و محدوده‌ی صوتی گیتار در مقایسه با پیانو

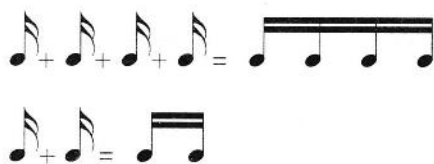

فتها بر روی فرتهای گیتار

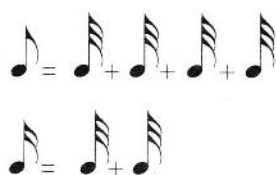

فرتها	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	
1																				
2																				
3																				
4																				
5																				
6																				

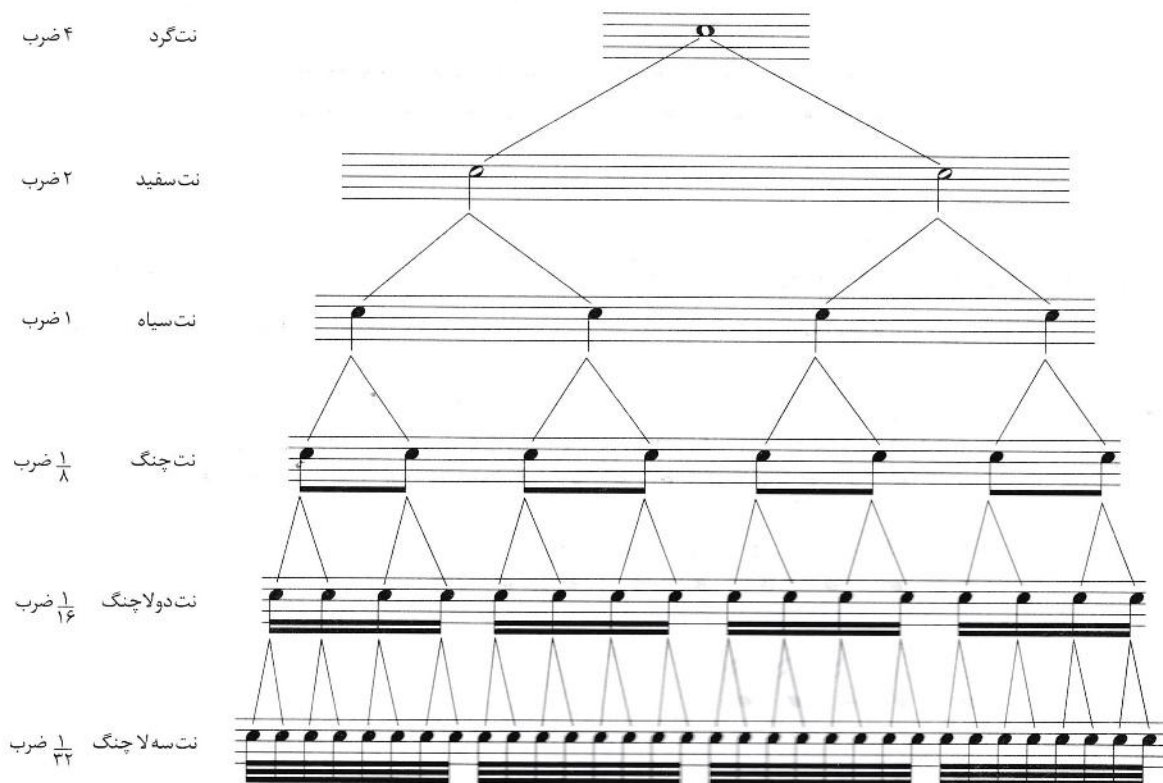
نت‌های دولاچنگ را نیز می‌توان مانند نت‌های چنگ به وسیله‌ی شاهین به یکدیگر وصل کرد.

علاوه بر پنج نت ذکر شده، نت‌های دیگری نیز در موسیقی استفاده می‌شوند که دارای کشش‌های کوتاه‌تر و در نتیجه سرعت نواختن بیشتری هستند؛ مانند سه‌لاچنگ که به شکل نشان داده می‌شود. کشش سه‌لاچنگ برابر با $1/32$ نت گرد، $1/16$ نت سفید، $1/8$ نت سیاه، $1/4$ نت چنگ و $1/2$ نت دولاچنگ است.

جدول زیر ارزش و رابطه و تقسیم‌بندی ضرب‌ها را نشان می‌دهد.

سکوت‌ها

برای ایجاد تنوع در ریتم، لازم است در بین صداها گاهی به اندازه‌ی یک یا چند ضرب سکوت کرد. همان‌گونه که نت‌ها با شکل‌های گوناگون دارای ارزش و کشش متفاوت هستند، سکوت‌ها نیز با علامت‌های ویژه‌ی خود از کشش و ارزش زمانی مختلف برخوردارند.

همان‌طور که قبلاً توضیح داده شد، کشش یک نت گرد برابر با چهار ضرب است. بنابراین سکوت معادل این نت نیز به اندازه‌ی چهار ضرب کشش دارد و آن را با علامت — نشان داده به آن سکوت گرد می‌گویند. برای هر یک از نت‌های دیگر نیز یک علامت سکوت منظور شده که کششی برابر با کشش نت مربوطه دارد.

ضرب	سکوت
	—
	⏏
	⏏
	⏏

علامات سکوت نیز می‌توانند مانند نت‌ها یک و یا دو نقطه داشته باشند.

$$\text{⏏} = \text{⏏} + \text{⏏} \quad \text{و} \quad \text{⏏} = \text{—} + \text{⏏} + \text{⏏}$$

مثال:

میزان

برای شمردن ضرب و اجرای ریتم‌های مختلف در موسیقی تقسیماتی به‌وجود آورده‌اند که به آنها میزان می‌گویند. میزان فاصله‌ی بین دو خط عمودی به‌نام خط میزان (bar line) است.

| میزان چهارم | میزان سوم | میزان دوم | میزان اول |

برای دانستن تعداد ضرب در هر میزان لازم است عدد میزان نما را که درست بعد از کلید سل گذاشته می‌شود مشاهده کرد (2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8). عدد بالا تعداد ضرب هر میزان را نشان می‌دهد. عدد پایین اطلاع می‌دهد که هر ضرب میزان چه نوع نتهی است. مثلاً 2/4:

2 = دو ضرب در هر میزان

4 = هر ضرب یک‌چهارم نت گرد یعنی یک نت سیاه است

4/4 یا C از همه بیشتر استفاده می‌شود. معنی 4/4 این است که هر میزان حاوی 4 ضرب سیاه یا معادل آن است.

در 2/4 ضرب اول قوی‌تر است. در 4/4 ضرب اول و سوم قوی‌تر هستند. در 3/4 ضرب اول قوی‌تر است.

Classical Guitar Method

An Elementary - Intermediate Course

by Lily Afshar

مؤسسه‌ی فرهنگي - هنري ماهور
Mahoor Institute of Culture and Arts
www.mahoor.com info@mahoor.com

